

SAJTÓSZEMLE

16. szám

USDA 2012. február

Az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériumának februári jelentése szerint az ország tejelő tehénállomány létszáma jelenleg magasabb a tavalyinál, azonban az előrejelzések szerint ez 2012. év végére csökkenni fog. A várt magasabb tejtermelés következtében – a savó kivételével – a tej és a főbb tejtermékek árának csökkenése várható. A savó ára a 2011. évi árak felett jósolható és a tejpor ára is erősödhet az év végére. A tejtermelés növekedése a sajt és a vaj árának csökkenését idézheti elő főleg az első negyedévben.

A továbbra is magas takarmányár és a 2011. évhez képest alacsonyabb tejár a tejelő tehénállomány csökkenését vetíti elő. Az enyhe tél miatt magasabb termelés várható az első negyedévben.

Az amerikai tejárak és az árfolyamnak köszönhetően az amerikai tejtermék export versenyképes lesz Új-Zélanddal és az Európai Unióval egyaránt.

Bővebben: <http://www.thecattlesite.com/reports/?category=15&id=120>

Kína a tejtermék kereslet meghatározó szereplője

2012-ben Kína lesz a fő hajtóereje a globális tejtermék keresletnek a teljes tejpor importnak köszönhetően, ami hét százalékkal is növekedhet a „Dairy Australia” februári jelentése szerint.

A folyamatban lévő urbanizáció, valamint a hazai élelmiszertermelés minőségével és élelmiszerbiztonságával kapcsolatos aggodalmak elősegítik a kereslet növekedését. Kína tejtermék importja gyorsan növekedett az elmúlt évtizedben, a 2001. évi 220 000 tonnáról, 2011-re több mint egymillió tonnára emelkedett.

Kína 2011. évi importját tekintve a legnagyobb kategóriát a savópor mennyisége képviseli 33%-kal, míg a teljes tejpor mennyisége az előző évekhez képest kismértékben visszaesve 30%-ot reprezentál.

A sajt és vaj importja több mint 20 %-kal nőtt az elmúlt évben és ez a tendencia valószínűleg folytatódni fog a változó étkezési szokások, valamint az nyugati típusú élelmiszerek jelenlétének növekedésével.

Bővebben: <http://www.thecattlesite.com/news/37449/china-to-drive-global-dairy-demand>

Néhány év és Kína a világ legnagyobb kereskedelmi hatalma lesz

A CSO globális kutatóintézet által február 22-én kiadott legújabb beszámoló előrejelzése szerint 2016-ban Kína az Egyesült Államokat megelőzve a világ legnagyobb kereskedelmi hatalma lesz. A beszámoló szerint 2016-ig a kínai kereskedelmi forgalom évente több mint 6 százalékkal növekszik.

A világ kereskedelmi cikkek iránti keresete növekedésének köszönhetően 2017. és 2021. között a kínai kereskedelem évenként 7,4 százalékos ütemben fog nőni.

A CSO kereskedelmi tevékenységeivel foglalkozó felelőse kifejtette, hogy mivel a piacnak a világgazdaság iránti bizalma folyamatosan erősödik, ezért a jövőben az ázsiai-csendes-óceáni térség exportjának emelkedése várhatóan elősegíti a globális gazdaság fellendülését.

Bővebben: www.elelmiszer.hu

„Milk Package”

Az Európai Parlament 2012. február 15.-én elfogadta a „Milk Package” elnevezésű jogszabálysomagot, melynek célja a tejtermelő gazdák alkupozíciójának erősítése, valamint segítségnyújtás a tejkvóta rendszer 2015 évi megszűnésére való felkészüléshez.

A csomag lehetővé teszi a termelői szervezetek számára, hogy a nyers tej árakról tárgyaljanak a termelők nevében anélkül, hogy versenyjogot sértenének. A tisztességes verseny biztosításához, a termelői szervezet és a feldolgozók vagy felvásárlók közötti szerződésekkel lefedett nyers tej mennyisége nem haladhatja meg az EU teljes kibocsátásának 3,5%-át.

A tagállamok továbbra is maguk dönthetnek arról, hogy alkalmazzák-e ezeket a szerződéses kapcsolatokat. Amennyiben a tagállamok az alkalmazás mellett döntenek, a szerződéseknek tartalmazniuk kell az árat, a fizetési határidőt és a tej begyűjtésére, szállítására vonatkozó megállapodásokat. A tagállamok a szerződéses felvásárlási árak érvényességét féléves időtartamra rögzíthetik.

„A jogszabály meg fogja erősíteni a tejtermelő gazdák alkupozícióját. A termelői szervezetek feladata, hogy segítse a gazdálkodókat az ellátási láncban betöltött pozíciójuk megerősítésében, annak érdekében, hogy a lehető legjobb árat kapják tejért, különösen azokban a tagállamokban, ahol a szövetkezeti rendszer korlátozott, vagy még nem létező”, mondta James Nicholson (ECR, Egyesült Királyság) a Parlament előadója.

Az új szabályozást, a Tanács már ideiglenesen jóváhagyta, viszont együttdöntés szükséges az alkalmazáshoz.

Bővebben: http://ec.europa.eu/agriculture/milk/index_en.htm

Tejtermelők összefogását sürgeti a Parlament

„Ismét meg kellene győzni a magyar embereket az összefogás szükségességéről. A termelők csak így védhetik meg érdekeiket a feldolgozó iparral és a szupermarketekkel szemben.” - vélekedett Tabajdi Csaba, a tej- és tejtermékágazattal kapcsolatban rendezett plenáris vitában.

A politikus a magyar tejágazat helyzete kapcsán kijelentette: „.... lényegbevágó a magyar gazdák számára a szerződéses kapcsolatok uniós szintű szabályozása. .... Bízom benne, hogy a magyar kormány önkéntesen vállalja az uniós jogban előírtakat, ezzel jelentősen javítva a magyar tejágazat helyzetén.”

„A kiegyensúlyozott uniós jogalkotás arra is figyelemmel van, hogy a termelői szervezetek ne kerülhessenek monopol pozícióba sem nemzeti, sem európai szinten. A szerződéses felvásárlási árak féléves rögzítése nagymértékben hozzájárul a termelőket leginkább sújtó szélsőséges áringadozások kiküszöböléséhez, és a hosszabb távú befektetések támogatásához. Ez elengedhetetlen lépés a tejkvóta rendszer 2015-ös megszűnése előtt. Sajnálatosnak tartom, hogy a Bizottság és a Tanács nem egyezett bele a szerződéses kapcsolatok kötelezővé tételébe.”- értékelte az európai tejszektor állapotát Tabajdi Csaba, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság tagja.

Bővebben: www.ellemiszer.hu

Szövetkezeti rendszer fejlesztése lehet a válságból való kilábalás egyik eszköze

Az ENSZ Közgyűlése a 2012-es évet a Szövetkezetek Nemzetközi Évének nyilvánította, mellyel arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy a szövetkezetekben óriási gazdasági potenciál rejlik, és a rendszer fejlesztése lehet a válságból való kilábalás egyik eszköze.

A Szövetkezetek Nemzetközi Évéhez Magyarország is csatlakozott, ennek keretében a szövetkezetek legjelentősebb érdekképviselői szervezete, az Országos Szövetkezeti Tanács célja, hogy a kormánnyal kötött stratégiai együttműködési megállapodás keretében, azt tovább erősítve konkrét programokkal új alapokra helyezze és felvirágoztassa a szövetkezeti rendszert, melynek integrációs tevékenysége az elmúlt években nem kapott kellő politikai támogatást, ösztönzést.

Bővebben: www.trademagazin.hu

Tej termelői áremelés

Tovább drágulhatnak a tejtermékek a következő hónapokban, mert a feldolgozók veszteséges működésének elkerülésére az átadási ár mintegy ötszázalékos emelésére lehet szükség a piacon – írja a Napi Gazdaság.

A nyers tej árának tavalyi emelkedése és a támogatások hatására stabilizálódni látszik a hazai tehénállomány, a feldolgozók tapasztalatai szerint kismértékben nőtt is a tejtermelés. A termelők szerint ugyanakkor csak támogatásokkal lehet nyereséges a tevékenység, a feldolgozók számára pedig a költségek korlátozott kiskereskedelmi elismertethetősége miatt nem hozott jó eredményt a tavalyi év.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet adatai szerint 2011-ben 21 százalékkal nőtt a nyers tej termelői átlagára, a tej és tejtermékek feldolgozói átadási ára pedig 9 százalékkal. A gyenge forint hatására 26 százalékkal bővült a nyers tej kivitele, a feldolgozók belföldi vásárlása pedig 7 százalékkal mérséklődött.

Miután az elmúlt évet kisebb nyereséggel zárták a termelők és a következő hónapokban is fennmarad a keresleti piac Európában, további egy-két forintos termelői áremelkedésre lehet számítani – mondta a lapnak Hegedűs Imre, a Bicskei Mezőgazdasági Zrt. igazgatója. Hegedűs arra számít, hogy az idén az exportárok húzzák majd a termelést, javulhatnak a belföldi értékesítési lehetőségek is. Az árfolyamhatás azonban két oldalról is erodálja az ágazat nyereségét: egyrészt növeli az alapanyagok, az energia és az üzemanyagok árát, másrészt csökkenti a vásárlóerőt.

A termelői tulajdonban lévő Alföldi Tej Kft. ügyvezetője pedig úgy vélte, legkevesebb 4-5 százalékkal kell emelni a tejtermékek átadási árát ahhoz, hogy a feldolgozók működése ne legyen veszteséges. Mélykúti Tibor megjegyezte: valamennyi költségelem – az adóterhek, a munkabér és járuléka – növekedésének ellensúlyozásához legalább 8-10 százalékos áremelésre lenne szükség.

Bővebben: www.napi.hu

Csökken a hazai, nő az import a tejtermék-értékesítésben

Az élelmiszer-ipari szakágazatok között a tejfeldolgozás az első helyen áll a 210 milliárd forintos 2010-es bruttó termelési értékével, ez egyébként tíz százalékot meghaladó részesedést jelent. Becslések szerint a 2011. évi bevétel 6-8 százalékkal növekedhet.

A tej felvásárlási ára 2011. januárjában kilónként átlagosan 82,02 forint volt, októberre ez 89,03 forintra növekedett. A magyar alapanyagból előállított tej és tejtermék belpiaci értékesítése évről évre csökken. Az import 2011-ben értékben és mennyiségben is 16 százalékkal növekedett.

A kereskedelem az importtermékek árképzésével folyamatosan nyomottan tartja a fő tejtermékek árait. Az importtermékek árképzésére jellemző, hogy egyes termékekre 0 Ft-os árrést alkalmazva, lényegében beszerzési áron értékesítenek a kiskereskedelmi forgalomban, míg a hazai eredetű ugyanazon termék kategória esetében a beszerzési árra tett 50-60 százalékos árréssel diszkriminatív megkülönböztetést alkalmaznak.

Ma Magyarországon az egy főre jutó tejtermékfogyasztás 170-180 liter tejjel egyenértékű. Ennek a mennyiségnek átlagosan a 35 százaléka importból származik.

Értékben 2-12 százalékkal nőtt a sajt, gyümölcsjoghurt, tejföl, túró, vaj, kefir és natúrjoghurt kiskereskedelmi eladása a Nielsen által mért tejtermék-kategóriák közül, 2010. december–2011. szeptember során, a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva.

A hat termékcsoporthoz együttes évi forgalma csaknem 180 milliárd forint. Sajtnál a szóban forgó időszakban, értéket tekintve plusz 7 százalékot, mennyiségi szempontból mínusz 2-t regisztráltunk.

Tejföltnél a bevétel 12 százalékkal nőtt, a mennyiségi forgalom 3-mal kisebb lett. A gyümölcsjoghurt bolti eladása értékben 8 százalékkal emelkedett, míg mennyiségben 1 százalékkal kevesebb lett.

A túrónál értékben plusz 2, mennyiségben pedig mínusz 5 százalékot regisztráltunk. A kefir szinte ugyanilyen teljesítménnyel rukkolt ki: 2 százalékkal nőtt a forgalma értékben, 6-tal viszont csökkent mennyiségben.

A vajnál érdekes módon értékben plusz 8, mennyiségben mínusz 7 százalék a forgalom változása. Natúrjoghurtnál értéket tekintve plusz 2 százalékot mértünk, míg mennyiség szempontjából stabil a piac.

Bővebben: www.trademagazin.hu

Top up kifizetések

Több mint 12 milliárd forintot utal június 30-ig közel 18 ezer gazdálkodónak különböző, 2011. évi termeléshez kötött és termeléstől elválasztott nemzeti kiegészítő támogatásra a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal.

Február közepétől 12 ezer ügyfél összesen közel 10 milliárd forintot várhat a tej, a húzottbikartartás, a külterjes szarvasmarha, valamint a kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh támogatás jogcímeiken, míg ezzel párhuzamosan 2,3 milliárd forint jut az anyajuhtartás kiegészítő és csekély összegű támogatásaira.

Bővebben: www.kormany.hu/hu/videkfejlesztési-miniszterium

Magyar, Hazai és Hazai feldolgozású termékek

A magyar termék, hazai termék, illetve hazai feldolgozású termék megkülönböztetése, azonosítása érdekében készülnek a képi szimbólumok. A grafikákat a Magyar Termék Nonprofit Kft. civil szervezet készíti. Ez a szervezet alkotta meg a Magyar Termék védjegyet. Az idézett szimbólum úgynevezett tanúsító védjegy, amely az adott termék megbízhatóságát is garantálja, a magyar előállítás igazolásán kívül. A logó most a három kategória szerint továbbfejlesztésre kerül.

A használat engedélyezéséről a gyártó kérésére a szakértőkből álló, független Magyar Termék Tanúsító Koordináló Szervezet határoz. A jelzéseket önként helyezik el a gyártók, forgalmazók, az alkalmazás nem kötelező, ám ha megjelenik a csomagoláson az igényelt tanúsító védjegy, akkor az kötelező. A jogtalan használat szankciókat von maga után.

A magyar termék hazai alapanyagokból, itthoni előállítással készül, a hazai terméket is itthon állítják elő, ám ötven százaléknál kevesebb idegen eredetű alapanyagot is tartalmaz. A hazai feldolgozású termék akár száz százalékosan is külföldi alapanyagokból származhat, ám magyar ízléssel és eljárással, magyar kéz által, itthon készült. Bővebben: www.elemiszer.hu

Új Széchenyi Terv

Megjelent a „Mikrovállalkozások fejlesztése” című kiírás módosítása, amelynek köszönhetően, 4 millióról 10 millió forintra nőtt a vissza nem térítendő támogatás összege, míg a kedvezményesen felvehető hitel akár a 20 millió forintos nagyságrendet is elérheti. Mindezek mellett a kedvezményezett kör is jelentősen bővült, ugyanis eltörlésre került az árbevételi korlát felső határa. Előbbi intézkedéssel az Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a nagyobb beruházásokra is kiterjeszti az eljárást. Az újszerű pályázati formában egyablakos ügyintézés keretében, a közvetítőkön keresztül igényelhető egyszerre támogatás és hitel, az igényléstől számított 30 napos átfutási idővel. A teljes közvetítői lista az MV Zrt. honlapján érhető el: www.mvzrt.hu

Az így felépített konstrukció szinte teljes mértékben forrást biztosít a legkisebb, 1-9 fős mikrovállalkozások fejlesztéséhez, mivel 10 %-os önerő mellett akár 45% támogatás igényelhető. A fennmaradó rész finanszírozása pedig államilag támogatott mikrohitellel biztosítható a „Kombinált Mikrohitel Program” keretében. A pályázat beadási határideje 2012. december 31-ig meghosszabbításra került.

Bővebben: www.nfu.hu

Élelmiszerprogram

Jóváhagyta az Európai Parlament plénuma azt a megállapodást, amelynek értelmében az Európai Unióban 2013. végéig, évi legfeljebb 500 millió eurós költségvetési kerettel folytatódik a legrászorultabbakat mezőgazdasági raktárkészletekből, illetve piaci felvásárlásokból segítő élelmiszersegély-program.

A program jelenleg 20 országban 18 millió embernek nyújt segítséget. Az elfogadott jelentésben az EP azt is fontosnak mondta, hogy a program az új uniós költségvetési keretidőszakban, 2013. után is folytatódjon valamilyen formában.

Keresd a helyit!

Magyarország legnagyobb termelői adatbázisát építi a „Keresd a helyit!” elnevezésű közösségi program. A program célja, hogy felhívja a figyelmet a helyi élelmiszerek fogyasztásának fontosságára, informatív, edukatív céllal bemutassa a helyi élelmiszerek fogyasztásának előnyeit – a fogyasztók, a termelők, és a helyi gazdaság szempontjaiból egyaránt. A projekt létrehozói a helyi termékek vásárlása iránt érdeklődő, tudatos vásárlókat és a helyi termékeket előállító termelőket közvetlenül kapcsolják össze. A helyi élelmiszerek fogyasztásának ösztönzésére több mint 2600 hazai élelmiszertermelő elérhetőségeit tartalmazó nyilvános, helyi termelői adatbázist hoztak létre.

Bővebben: www.keresdahelyitkampany.hu

Kutatás

A nyári időszakban a legeltetett tehenek teje nagyobb mennyiségben tartalmaz humán-egészségügyi szempontból előnyös telítetlen zsírsavakat. Télen ilyen kedvező zsírsavösszetételű tejet csak drága, mesterséges takarmánykiegészítőkkal lehet termelni. A walesi IBERS intézet nemrégiben kutatási projektet indított abból a célból, hogy azonosítsák a legelőn megtalálható növényekben a tehenek zsírsanyagcseréjét befolyásoló összetevőket. A szakemberek ezek felhasználásával fejlesztenének ki egy olyan természetes alapú takarmánykiegészítőt, amely alkalmazásával télen is telítetlen zsírsavakban gazdag tej állítható elő. A kutatást a walesi kormányzat mellett egy áruházlánc is támogatja.

Bővebben: www.allaboutfeed.net

Anuga 2012

2012. március 27.-30. között Kölnben kerül megrendezésre a világ legnagyobb élelmiszertechnológiai szakvására, az Anuga FoodTec 2012.

A kiállításon az új, átfogó rendszerek mellett bárhol alkalmazható részmegoldásokkal is megismerkedhetnek, valamint a csomagolás és élelmiszerbiztonság innovatív megoldásairól is tájékozódhatnak a látogatók.

Bővebb információ: www.anugafoodtec.com

Jóváhagyott tejfelvásárlók

Az MVH közzétette a 2011/2012. kvótaévre vonatkozó MVH jóváhagyással rendelkező tejfelvásárlók név és címjegyzékét.

Lista megtalálható: www.mvh.gov.hu

Kifizetési kérelmek

Az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatás kifizetési kérelmének benyújtási határideje: 2012. február 1.-május 31.

Vonatkozó közlemény: [12/2012 \(I.20.\) számú MVH Közlemény](#)

A mezőgazdasági utak fejlesztéséhez nyújtandó támogatások kifizetési kérelmének benyújtási határideje: 2012. február 1.-május 31.

Vonatkozó közlemény: [11/2012. \(I. 20.\) számú MVH Közlemény](#)

Budapest, 2012. 02. 25.